

2022 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Β' Γενικού Λυκείου

Θετικών Σπουδών

Πέμπτη 28 Απριλίου 2022 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

α. Σχολικό βιβλίο σελ. 83

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 38

γ.

i) Λ

ii) Σ

iii) Λ

iv) Λ

v) Λ

ΘΕΜΑ Β

i) Η εξίσωση (1) είναι της μορφής $x^2 + y^2 + Ax + By + \Gamma = 0$
με $A = -4\lambda$, $B = 6\lambda$ και $\Gamma = 13\lambda^2 - 9$.

$A^2 + B^2 - 4\Gamma = 36 > 0$ άρα η (1) παριστάνει κύκλους με $p = \frac{\sqrt{36}}{2} = 3$ άρα ίσους κύκλους.

2022 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

- ii) Οι κύκλοι της (1) έχουν κέντρα $K(-A/2, -B/2) : (2\lambda, -3\lambda)$, $\lambda \in \mathbb{R}$. Έτσι
- $$\left. \begin{array}{l} x = 2\lambda \\ y = -3\lambda \end{array} \right\} \begin{array}{l} 3x = 6\lambda \\ 2y = -6\lambda \end{array} \oplus 3x + 2y = 0$$

Δηλαδή ο γ.τ. των παραπάνω κέντρων είναι η ευθεία $3x + 2y = 0$.

- iii) α) Η ευθεία $\varepsilon: 3x + 2y = 0$ είναι (προφανώς) η μεσοπαράλληλη των δύο εφαπτομένων, οι οποίες θα είναι της μορφής $\eta: 3x + 2y + \kappa = 0$, $\kappa \in \mathbb{R}$.
Για να εφάπτονται στους κύκλους της εξίσωσης (1) αρκεί

$$d(\kappa, n) = p \Leftrightarrow \frac{|3 \cdot 2\lambda + 2(-3\lambda) + \kappa|}{\sqrt{3^2 + 2^2}} = 3 \Leftrightarrow |\kappa| = 3\sqrt{13} \Leftrightarrow \kappa = \pm 3\sqrt{13}$$

Οπότε οι ζητούμενες ευθείες έχουν εξισώσεις:

$$\eta_1: 3x + 2y + 3\sqrt{13} = 0 \quad \text{και} \quad \eta_2: 3x + 2y - 3\sqrt{13} = 0$$

- β) Η απόσταση των η_1 και η_2 ισούται με τη διάμεσο των ίσων κύκλων:

$$d(\eta_1, \eta_2) = 2p = 2 \cdot 3 = 6.$$

- iv) Αν $\lambda = 0$ η (1) γίνεται $x^2 + y^2 = 9$ δηλαδή κύκλος με κέντρο το $O(0, 0)$ και ακτίνα $\rho = 3$. Οι εφαπτόμενες προς τον κύκλο θα έχουν εξισώσεις $xx_1 + yy_1 = \rho^2 \Leftrightarrow xx_1 + yy_1 = 9$, όπου (x_1, y_1) τα σημεία επαφής.

$$\text{Αφού διέρχονται από το σημείο } A(0, 5) : 0 \cdot x_1 + 5 \cdot y_1 = 9 \Leftrightarrow 5y_1 = 9 \quad (\text{I})$$

$$\text{Το } (x_1, y_1) \text{ ανήκει στον κύκλο } x^2 + y^2 = 9 \Leftrightarrow x_1^2 + y_1^2 = 9 \quad (\text{II})$$

Λύνουμε το σύστημα των (I) και (II):

$$y_1 = \frac{9}{5} \Rightarrow x_1^2 + \left(\frac{9}{5}\right)^2 = 9 \Leftrightarrow x_1^2 = 9 - \frac{81}{25} \Leftrightarrow x_1^2 = \frac{225 - 81}{25} = \frac{144}{25} \Leftrightarrow x_1 = \pm \frac{12}{5}.$$

Έτσι οι δύο ευθείες θα είναι:

$$\varepsilon_1: \frac{12}{5}x + \frac{9}{5}y = 9 \Leftrightarrow 12x + 9y - 45 = 0$$

$$\varepsilon_2: \frac{-12}{5}x + \frac{9}{5}y = 9 \Leftrightarrow 12x - 9y + 45 = 0$$

ΘΕΜΑ Γ

α. Το κέντρο του κύκλου Κ θα έχει συντεταγμένες $K(1, y)$.

$$(ΚΓ) = (ΚΒ) \Leftrightarrow \sqrt{(1+1)^2 + (y-2)^2} = \sqrt{(1+1)^2 + (y-0)^2} \Leftrightarrow y=1, \text{ άρα } K(1, 1).$$

Δηλαδή θα έχει ακτίνα $\rho = (ΚΒ) = \sqrt{(1+1)^2 + (y-0)^2} = \sqrt{5}$

$$c_1: (x-1)^2 + (y-1)^2 = 5 \Leftrightarrow c_1: x^2 + y^2 - 2x - 2y - 3 = 0$$

β. i. $A(3, 0), \Gamma(-1, 2)$ με μέσο $(1, 1)$ άρα αντιδιαμετρικά.

ii) Η εφαπτομένη ευθεία στο $\Gamma(-1, 2)$ είναι της μορφής

$$\varepsilon: y = \lambda x + \beta \Leftrightarrow \lambda x - y + \beta = 0$$

$$d(K, \varepsilon) = \rho \Leftrightarrow \frac{|\lambda - 1 + \beta|}{\sqrt{\lambda^2 + 1}} = \sqrt{5} \Leftrightarrow |\lambda - 1 + \beta| = \sqrt{5} \cdot \sqrt{\lambda^2 + 1} \quad (1)$$

Αλλά αφού διέρχεται και από το σημείο $\Gamma(-1, 2)$:

$$-\lambda - 2 + \beta = 0 \Leftrightarrow \beta = \lambda + 2 \quad (2)$$

Λύνουμε το σύστημα των (1) και (II):

$$\frac{|\lambda - 1 + \lambda + 2|}{\sqrt{\lambda^2 + 1}} = \sqrt{5} \Leftrightarrow |2\lambda + 1| = \sqrt{5} \cdot \sqrt{\lambda^2 + 1} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 4\lambda^2 + 9\lambda + 1 = 5\lambda^2 + 5 \Leftrightarrow \lambda^2 - 4\lambda + 4 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (\lambda - 2)^2 = 0 \Leftrightarrow \lambda = 2 \text{ και } \beta = 4$$

Άρα η ευθεία είναι η: $y = 2x + 4$.

Τέμνει τον άξονα xx' στο σημείο: $\Delta(-2, 0)$ και τον άξονα yy' στο σημείο $(0, 4)$

iii) Η άλλη εφαπτομένη θα είναι της μορφής: $y = \kappa x + \delta \Leftrightarrow \kappa x - y + \delta = 0$

και επειδή διέρχεται από το $\Delta(-2, 0)$: $0 = \kappa(-2) + \delta \Leftrightarrow -2\kappa + \delta = 0 \Leftrightarrow$
 $\delta = 2\kappa$.

$$d(K, \varepsilon) = \rho \Leftrightarrow \frac{|\kappa - 1 + \delta|}{\sqrt{\kappa^2 + 1}} = \sqrt{5} \Leftrightarrow |\kappa - 1 + 2\kappa| = \sqrt{5} \cdot \sqrt{\kappa^2 + 1} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow |3\kappa - 1| = \sqrt{5(\kappa^2 + 1)} \Leftrightarrow 9\kappa^2 - 6\kappa + 1 = 5\kappa^2 + 5 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 4\kappa^2 - 6\kappa - 4 = 0 \Leftrightarrow 2\kappa^2 - 3\kappa - 2 = 0$$

2022 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

$$\Delta = 9 - 4 \cdot 2(-2) = 9 + 16 = 25$$

$$κ_{1,2} = \frac{3+5}{4} = \begin{cases} 2 \Rightarrow \delta = 4 \\ -\frac{1}{2} \Rightarrow \delta = -1 \end{cases}$$

Και προκύπτουν οι ευθείες $\epsilon_1: y = 2x + 4$ (αναμενόμενη από το προηγούμενο υποερώτημα) και η $\epsilon_2: y = -\frac{1}{2}x - 1 \Leftrightarrow 2y = -x - 2 \Leftrightarrow x + 2y + 2 = 0$.

Για να βρούμε τη γωνία των ευθειών ϵ_1, ϵ_2 όπου

$\epsilon_1: 2x - y + 4 = 0$ και $\epsilon_2: y = x + 2y + 2 = 0$ δημιουργούμε δύο διανύσματα $\vec{\delta}_1$ και $\vec{\delta}_2$ παράλληλα με τις ϵ_1 και ϵ_2 αντίστοιχα.

$$\vec{\delta}_1 = (1, 2) \text{ και } \vec{\delta}_2 = (2, -1)$$

$$\text{Άρα: } \cos(\widehat{\vec{\delta}_1, \vec{\delta}_2}) = \frac{\vec{\delta}_1 \cdot \vec{\delta}_2}{|\vec{\delta}_1| \cdot |\vec{\delta}_2|} = \frac{1 \cdot 2 + 2(-1)}{\sqrt{1+4} \cdot \sqrt{1+4}} = 0$$

Άρα $\vec{\delta}_1 \perp \vec{\delta}_2$ (θα μπορούσαμε να "δούμε" $\lambda_1 \cdot \lambda_2 = -1$)

δηλ. προφανώς η γωνία των ϵ_1 και ϵ_2 είναι 90° .

iv) Η ελάχιστη απόσταση του Δ από τον κύκλο c_1 δημιουργείται αν φέρουμε την ευθεία ΔK και δούμε που τέμνει τον κύκλο.

$$\Delta(-2, 0) \quad K(1, 1)$$

$$\lambda_{\Delta K} = \frac{1}{3} \text{ άρα } \Delta K: y - 1 = \frac{1}{3}(x - 1) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 3y - 3 = x - 1 \Leftrightarrow x - 3y + 2 = 0$$

Τέμνει τον κύκλο $c_1: x^2 + y^2 - 2x - 2y - 3 = 0$ στα σημεία που προκύπτουν από τη λύση του συστήματος των δύο εξισώσεων.

$$x = 3y - 2$$

$$(3y - 2)^2 + y^2 - 2(3y - 2) - 2y - 3 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 9y^2 - 12y + 4 + y^2 - 6y + 4 - 2y - 3 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 10y^2 - 20y + 5 = 0 \Leftrightarrow 2y^2 - 4y + 1 = 0$$

$$\Delta = 4^2 - 4 \cdot 2 \cdot 1 = 16 - 8 = 8$$

2022 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

$$y_{1,2} = \frac{4 \pm 2\sqrt{2}}{4} = \frac{2 \pm \sqrt{2}}{2} \quad \text{ή} \quad \frac{2 - \sqrt{2}}{2}$$

• Για $y = \frac{2 + \sqrt{2}}{2} \Rightarrow x = 3 \cdot \frac{2 + \sqrt{2}}{2} - 2 = \frac{6 + 3\sqrt{2} - 4}{2} = \frac{2 + 3\sqrt{2}}{2}$

• Για $y = \frac{2 - \sqrt{2}}{2} \Rightarrow x = 3 \cdot \frac{2 - \sqrt{2}}{2} - 2 = \frac{6 - 3\sqrt{2} - 4}{2} = \frac{2 - 3\sqrt{2}}{2}$

Τη μικρότερη απόσταση απέχει το σημείο $M\left(\frac{2 - 3\sqrt{2}}{2}, \frac{2 - \sqrt{2}}{2}\right)$ και τη

μεγαλύτερη το σημείο $N\left(\frac{2 + 3\sqrt{2}}{2}, \frac{2 + \sqrt{2}}{2}\right)$

ΘΕΜΑ Δ

i) $Hc: y = x^2 \Leftrightarrow x^2 = 2 \cdot \frac{1}{2} y$ έχει $\rho = \frac{1}{2}$ και $E\left(0, \frac{1}{4}\right)$ και $\delta: y = -\frac{1}{4}$

ii) Τα κοινά σημεία της ευθείας με την παραβολή προκύπτουν από τη λύση του συστήματος:

$$\begin{cases} 4\lambda x - 4y + 1 = 0 \\ y = x^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y = \lambda x + \frac{1}{4} \\ y = x^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \lambda x + \frac{1}{4} = x^2 \\ y = x^2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x^2 - \lambda x - \frac{1}{4} = 0 & (\Gamma) \text{ τριώνυμο με } \Delta = (-\lambda)^2 - 4 \cdot 1 \cdot \left(-\frac{1}{4}\right) = \lambda^2 + 1 > 0 \\ y = x^2 \end{cases}$$

άρα το (Σ) έχει 2 λύσεις δηλ. η ευθεία με την παραβολή 2 κοινά σημεία έστω $A(x_1, y_1)$ και $B(x_2, y_2)$

iii) Η εφαπτομένη της παραβολής στο σημείο $A(x_1, y_1)$ έχει εξίσωση:

$$\varepsilon_1 : xx_1 = \frac{1}{2}(y + y_1) \Leftrightarrow x_1 \cdot x - \frac{1}{2} \cdot y - \frac{1}{2}y_1 = 0$$

και στο σημείο $B(x_2, y_2)$:

$$\varepsilon_2 : xx_2 = \frac{1}{2}(y + y_2) \Leftrightarrow x_2 \cdot x - \frac{1}{2} \cdot y - \frac{1}{2}y_2 = 0$$

Και έχουν αντίστοιχους συντελεστές διεύθυνσης

$$\lambda_1 = \frac{-A}{B} = \frac{-x_1}{-\frac{1}{2}} = 2x_1 \quad \text{και} \quad \lambda_2 = \frac{-A}{B} = \frac{-x_2}{-\frac{1}{2}} = 2x_2$$

Η εξίσωση $x^2 - \lambda x - \frac{1}{4} = 0$ έχει γινόμενο ριζών:

$$x_1 \cdot x_2 = -\frac{1}{4}$$

και εδώ $\lambda_1 \cdot \lambda_2 = 2x_1 \cdot 2x_2 = 4x_1x_2$

$$\text{Άρα } \lambda_1 \lambda_2 = 4 \left(-\frac{1}{4} \right) = -1$$

δηλαδή οι ε_1 και ε_2 είναι κάθετες μεταξύ τους.

iv) Το κοινό σημείο των ευθειών ε_1 και ε_2 θα προκύψει από τη λύση του συστήματος:

$$xx_1 = \frac{1}{2}(y + y_1) \Leftrightarrow 2xx_1 = y + y_1 \Leftrightarrow 2x_1x - y = y_1$$

$$xx_2 = \frac{1}{2}(y + y_2) \Leftrightarrow 2xx_2 = y + y_2 \Leftrightarrow 2x_2x - y = y_2$$

$$D = \begin{vmatrix} 2x_1 & -1 \\ 2x_2 & -1 \end{vmatrix} = -2x_1 + 2x_2$$

$$D_y = \begin{vmatrix} 2x_1y_1 \\ 2x_2y_2 \end{vmatrix} = y_2(2x_1) - y_1(2x_2) = 2y_2x_1 - x_2y_1$$

$$\text{Άρα } y = \frac{D_y}{D} = \frac{2x_1y_2 - 2x_2y_1}{-2x_1 + 2x_2} = \frac{2x_1x_2^2 - 2x_2x_1^2}{-2x_1 + 2x_2} = \frac{2x_1x_2(x_2 - x_1)}{2(x_2 - x_1)} = x_1x_2 = -\frac{1}{4}$$

Άρα το κοινό σημείο των ε_1 και ε_2 ανήκει στην ευθεία $y = -\frac{1}{4}$.

v)

